

Vigilate nummer 900

U heeft nummer 900 van ons kerkblad *Vigilate* in handen. Een memorabel getal! In den beginne heette het kerkblad van de Hervormde Gemeente te Heusden

Contactblad. Het *Contactblad* verscheen aanvankelijk eens per twee weken, later eens in de drie weken. Onder ds. Troost werd het een maandelijks verschijnend blad en kreeg het ook zijn huidige naam: *Vigilate*, dat Latijn is voor: *Wees waakzaam!*, en dat is ontleend aan het kerkzegel van onze gemeente (u weet wel, met die wakkere haan!). Jarenlang werd het *Contactblad* gestencild in het kantoor van Anton van der Steenhoven aan de Waterpoort, tot de kerk zelf een

stencilmachine aanschafte en in een van de bovenzalen plaatste. Gerrit van Kapel, niet meer in dit leven maar voor velen nog steeds een bekende naam, heeft jarenlang de zwengel van het stencilapparaat rondgedraaid! Tegenwoordig is Gijs Bouman de vaste drukker van *Vigilate*. Gelukkig hoeft hij het drukapparaat niet meer met de hand aan te zwengelen, maar kan hij werken met een elektrisch apparaat. Ik weet niet wanneer het eerste nummer van het *Contactblad* verscheen, ik schat in dat dat rond 1960 moet zijn geweest. Hoe dan ook, het is bijzonder dat in onze vluchtige wereld, waarin zoveel even snel opkomt als verdwijnt, een kerkblad als het onze het al zolang volhoudt. Toen het eerste nummer van het *Contactblad* verscheen, had waarschijnlijk niemand nog van zoiets als cassettebandjes gehoord. Inmiddels zijn cassettebandjes allang weer verdwenen, terwijl de *Vigilate* nog trouw maandelijks wordt rondgebracht en gelezen. Het is iets waar we best trots op mogen zijn, op de lange adem van de plaatselijke kerkelijke gemeente. Een lange adem die alles te maken heeft, daarvan ben ik overtuigd, met de werking van de Heilige Geest.

We organiseren geen receptie vanwege Vigilate nummer 900, maar een woord van dank aan alle huidige scribenten, correctoren, vouwers, nieters, bezorgers, en zeker ook aan onze huidige opmaker en drukker Gijs Bouman is op zijn plaats. Proficiat met dit 900ste nummer, gemeente!

Ds. F. W. Verbaas

Zondag 3 oktober

10.00 uur Ds. F.W. Verbaas

17.00 uur Mevr. Ds. J. van den Brink-Dekker, Genderen

Collecten: 1. Kerk en Israël 2. Onderhoud Kerkgebouw

Crèche: Marieke Rijneveld en Sem Rijneveld

Zondag 10 oktober

10.00 uur Ds. F.W. Verbaas

17.00 uur Ds. F.W. Verbaas **Poëziedienst** m.m.v. Jaco van de Werken
en hoboïst Jurrien Peterse

Collecten: 1. Werelddiaconaat 2. Kerkdienst digitaal

Crèche: Winanda Smits en Kevin Smits

Zondag 17 oktober

10.00 uur Dr. C. Huisman, Apeldoorn, **Cantate-dienst**
m.m.v. *Collegium Altera*

17.00 uur Ds. P. van Velthuizen, Hendrik-Ido Ambacht

Collecten: 1. Plaatselijk diaconaat. 2. Plaatselijk Kerkenwerk

Crèche: Marijke Nieuwkoop en Ibe Bok

Zondag 24 oktober

10.00 uur Ds. F.A.J. Heikoop, Harmelen

17.00 uur Ds. C. Nieuwenhuizen, Oosterhout

Collecten: 1. Mercy ships 2. Instandhouding Predikantsplaats

Crèche: Diane Klop en Eline Klop

Zondag 31 oktober

10.00 uur Ds. L. Vos en Ds. F.W. Verbaas, **Hervormingsdag**

17.00 uur Ds. M.H. Vastenhouw

Collecten: 1. Plaatselijk Jeugdwerk 2. Onderhoud Beeld en Geluid

Crèche: Sifra van der Weegen en Elian Scheurwater

Tijdens elke morgendienst: voor kleine kinderen crèche in de Open Hof.

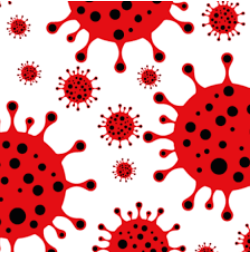
Voor schoolkinderen tot en met groep 6: nevendienst tijdens de preek.

De derde collecte is bestemd voor project Groen en Warm.

GEMEENTEBERICHTEN

Gewijzigde coronamaatregelen rond de kerkdienst

Halverwege september kwam de overheid met nieuwe corona-richtlijnen. Op basis van deze nieuwe informatie heeft de landelijke PKN de kerkelijke richtlijnen aangepast. De PKN adviseert om kerkgangers niet te controleren op vaccinatie- of gezondheidsbewijzen, omdat iedereen gewoon welkom moet zijn in de kerk van Christus. Gevolg hiervan is wel dat de PKN adviseert om onderling een

gepaste afstand te blijven bewaren in de kerk. Inmiddels heeft het moderamen van de kerkenraad besloten ook dit landelijke advies over te nemen. Bij de ingang van onze kerk zal niet worden gecontroleerd op vaccinaties of gezondheidsverklaringen. Kerkgangers hoeven zich ook niet meer aan van tevoren aan te melden bij de scriba. Maar in de kerk houden we voorlopig gepaste afstand van elkaar. Daarom blijven voorlopig een aantal kerkbanken

nog 'gesloten'. Ook blijft gelden dat kerkgangers geen corona-achtige gezondheidsklachten dienen te hebben, en dat de collecte bij de uitgang gehouden wordt. Ondertussen blijven we onze diensten uitzenden via youtube: www.youtube.com/protestantsegemeenteteheusden.nl. Een iets ander verhaal wordt het wanneer in de Catharijnekerk of in de Open Hof activiteiten met een niet-liturgisch of niet-kerkelijk karakter plaatsvinden. Voor doordeweekse activiteiten van onze gemeente mogen we dezelfde regels als bij een kerkdienst hanteren. Maar voor bijvoorbeeld concerten en recepties zal er wel een vorm van controle op vaccinatie- of gezondheidsbewijzen nodig zijn. In november zal de overheid opnieuw met richtlijnen komen. Maar ook voor die tijd houden het moderamen en de kerkenraad de vinger voortdurend aan de pols. Via de Vigilante, de Zondagsbrief, de gemeentemails en de website houden we u van eventuele ontwikkelingen op de hoogte. (Het moderamen)

Ambtsdragersverkiezing op 2 november; oproep om kandidaat-ambtsdragers aan te melden

Eind dit jaar loopt de ambtsperiode af van elf ambtsdragers. Dat zijn: de ouderlingen Joop Nederlof, Ronald Schippers en Korrie Straasheijm; de ouderling-kerkrentmeesters Gijs de Hoop, Hans Verschoor en Carin Zuidema; en de diaken Coert van Dis, Gera van Blijderveen, David Broer, Marian Schouten en Gerrit Klop. Daarnaast is er al enige tijd een vacature voor een missionair ouderling. Van de aftredende ambtsdragers stellen ouderling Ronald Schippers en ouderling-kerkvoogd Gijs de Hoop zich beschikbaar voor een nieuwe termijn; zij zijn dus herkiesbaar. Om deze reden organiseert de kerkenraad op **dinsdagavond 2 november om 19:00 uur in de Catharijnekerk een ambtsdragersverkiezing** voor de belijdende leden van onze gemeente. Tot en met zondag 24

oktober hebben leden van onze gemeente de gelegenheid om schriftelijke aanbevelingen te doen voor ambtsdragers. Bij iedere aanbeveling moet specifiek vermeld worden of het gaat om een aanbeveling voor het ambt van ouderling, diaken of ouderling-kerkrentmeester. Aanbevelingen die worden gesteund door minstens tien handtekeningen van stemgerechtigde (dat wil zeggen: belijdende) leden van de gemeente zijn verzekerd van een plaats als kandidaat op de verkiezingslijst. De schriftelijke aanbevelingen kunnen worden ingediend bij scriba Huib de Waal. Mochten minder aanbevelingen (met minstens 10 handtekeningen) worden gedaan dan er vacatures zijn, dan worden de aanbevolen kandidaten automatisch verkozen verklaard. In dat laatste geval hoeft de verkiezingsavond op 2 november niet door te gaan. Hiervan wordt de gemeente dan uiteraard tijdig op de hoogte gesteld.

(Regels voor het stemmen. In artikel 2.1.2. van het Plaatselijke Regeling van onze gemeente wordt het verloop van de stemming beschreven: **A.** *De stemming geschiedt schriftelijk.* **B.** *Indien er meer kandidaten zijn dan er verkozen moeten worden, zijn van hen verkozen diegenen op wie de meeste stemmen zijn uitgebracht en die de meerderheid van de uitgebrachte stemmen hebben behaald, tot het aantal vacatures dat vervuld moet worden.* **C.** *Indien voor een vacature geen van de kandidaten een meerderheid heeft behaald, vindt een herstemming plaats tussen de twee kandidaten die de meeste stemmen behaalden.* **D.** *Staken de stemmen, dan vindt herstemming plaats. Staken de stemmen weer, dan beslist het lot.* En artikel 2.1.3 zegt: *Er kan bij volmacht gestemd worden, met dien verstande dat niemand meer dan één gevolmachtigde stem kan uitbrengen en alleen stemgerechtigde leden gevolmachtigde stemmen kunnen uitbrengen. De volmachten zijn schriftelijk en ondertekend en worden van tevoren aan de kerkenraad getoond.*)

Het moderamen van de kerkenraad.

Poëziedienst op zondagmiddag 10 oktober

In de middagdienst van zondag 10 oktober zal de poëzie van Guillaume van der Graft een bijzondere plaats innemen. Guillaume van der Graft is de schuilnaam waaronder de theoloog en (lied)dichter Willem Barnard (1920-2010) zijn vrije gedichten publiceerde. Na een introductie van het werk van Guillaume van der Graft en een passend Bijbelgedeelte, wordt een aantal van zijn gedichten voorgelezen. De gedichten worden afgewisseld door samenzang en door instrumentale momenten die worden verzorgd door Jaco van de Werken en de Heusdense hoboïst Jurrien Peterse. Van harte welkom tijdens dit uur rust, bezinning, poëzie en muziek. (FWV)

Cantate-dienst zondagmorgen 17 oktober

Nach dir, Herr, verlanget mich. Mein Gott, ich hoffe auf dich.	“Naar u Heer, gaat mijn verlangen uit, Mijn God, op U vertrouw ik.
Laß mich nicht zuschanden werden, daß sich meine Feinde nicht freuen über mich.«	Maak mij niet te schande, Laat mijn vijanden niet triomferen.” .

Met bovenstaande strofe begint het koor met de uitvoering van een cantate van Bach, te weten Bach's "Nach dir, Herr, verlanget mich"(BWV 150).

Als Protestantse Gemeente te Heusden, kregen wij het aanbod van het bekende regio-koor Collegium Altena om een bijdrage te leveren aan een cantatedienst. Uit alle macht was het bestuur van Collegium Altena op zoek naar een mogelijkheid om weer hun zangkunsten te vertonen na de lange corona-stilte, waarin geen sprake was van samenzang of koorzang. Het koor legde de laatste hand aan de repetities voor de cantate BWV 150 van Bach en wilde haar blijdschap over 'einde coronabeperking' gaan uitzingen.

Het Moderamen heeft dit aanbod overwogen en aanvaard. Waarmee de weg vrij is voor een cantatedienst op zondagochtend 17 oktober a.s, de enige datum dat Collegium Altena nog beschikbaar is voor Heusden. Voor deze dienst was emeritus-predikant dr. C. Huisman, een van onze voormalige predikanten, al

uitgenodigd. Het komt goed uit dat dr. Huisman in zijn laatste gemeente, Meppel, ervaring heeft opgedaan met cantate-diensten.

Een cantate (in dit geval van Bach) is een klassieke compositie voor koor, solisten, instrumentalisten en heeft een Bijbels thema (in dit geval *Psalm 25*) als grondslag voor de gezongen teksten. Deze teksten zijn feitelijk op toon gezette rijmende gedichten. Een cantate-uitvoering, duur 15 minuten, wordt ingebed in de eredienst. Deze eredienst volgt dezelfde liturgie als gebruikelijk met dien verstande dat de preek korter zal zijn omwille van het cantate-deel. Belangrijk: preek en cantate behandelen hetzelfde thema, ofwel: dr. Huisman sluit met Schriftgedeelte en preek aan op de teneur van de cantate. (Bach's cantates worden in het Duits uitgevoerd, de vertaling van de gezongen teksten wordt synchroon getoond op de schermen in de kerk).

Belangrijk detail: Als een soort rustpunt ongeveer halverwege de uitvoering wordt de gemeente de gelegenheid geboden een koraal mee te zingen, op de schermen wordt e.e.a. duidelijk aangegeven.

Een cantatedienst is nieuw voor Heusden, maar is een fenomeen dat al decennialang in een groot aantal protestantse gemeenten bekend is.

Op de pagina 13, 14 en 15 vindt u een artikel van Dr. J.H. van der Laan, emeritus-hoogleraar Praktische Theologie van de Protestantse Theologische Universiteit. De titel van dat stuk is 'Ter meerdere eer en glorie – over cantatediensten'. Van der Laan besluit zijn artikel als volgt: Ter meerdere eer en glorie van... het is tekenend voor de vroomheid van Bach dat hij zijn cantates afsloot met de initialen SDG: Soli Deo Gloria.

Namens het Moderamen, Hans Verschoor.

Dienst op Hervormingsdag met Lutheranen

Hervormingsdag, 31 oktober, valt dit jaar mooi op een zondag. Op 31 oktober 1517 spijkerde Luther zijn beroemde 95 stellingen op de deur van de slotkapel te Wittenberg, een actie die later als startpunt van de Reformatie werd gezien. Ook dit jaar gedenken we deze gebeurtenis samen met onze Lutherse broeders en zusters. Vorig jaar nodigden we hierbij ook rooms-katholieke medegelovigen uit, hetgeen voor een bijzondere dienst zorgde, die in het teken stond van het verlangen dat de kerken zich eens weer zullen verenigen. Maar dit jaar wordt het weer een intern-protestantse oefening in christelijke eenheid. Samen met de Lutherse predikante Louisa Vos uit Zwolle zal ik de dienst leiden. (FWV)

Herfstvakantie predikant

Van zondag 17 tot en met zondag 24 oktober hoop ik van mijn herfstvakantie te genieten. Met Marianne wil ik dan o.a. op bezoek te gaan bij zoon Gijs en schoondochter Alison in Stuttgart, die tegen die tijd een kindje van een paar weken hopen te hebben. In pastorale situaties kunt u zich tijdens mijn herfstvakantie wenden tot onze scriba, Huib de Waal (tel. 662568 en 06-22458240). (FWV)

WEL EN WEE IN DE GEMEENTE

Huwelijksdienst Erna Blijenberg en Jaap van Klaveren op 9 oktober

In augustus jongstleden zijn Erna Blijenberg en Jaap van Klaveren 'voor de wet' getrouwd. Op zaterdagmiddag 9 oktober hopen zij een zegen van de Here God te ontvangen over hun huwelijk in een dienst in de Catharijnekerk. Deze dienst begint om 16:00 uur. Iedereen die bij deze huwelijksdienst aanwezig wil zijn is van harte welkom. Wij wensen Erna en Jaap veel geluk en zegen! Hun adres is:

Uit de pastorie

Een nieuw kerkelijk seizoen ligt voor onze boeg. Wat zal het ons brengen? In ieder geval een flink aantal wisselingen in de kerkenraad. Hopelijk zal ons gemeentelieven niet meer zoveel hinder ondervinden van de coronapandemie. En verder: ieder seizoen brengt wel een paar verrassingen met zich mee. Maar dit mogen wij geloven: al onze tijden, ons verleden, ons heden en onze toekomst, zijn in Gods hand! Hartelijke groet, ook namens Marianne, ds. Frans Willem Verbaas

CATECHESE EN GESPREKSKRINGEN

Catechese, gesprekskringen en avondgebed

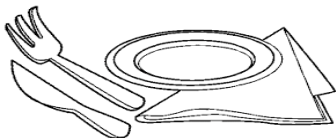
De **Bijbelgesprekskring** komt weer samen op woensdag 6 oktober, om 10:00 uur in de Open Hof; we lezen en bespreken dan Marcus 10: 13-31. **Spirit** is er op woensdag 6, dinsdag 12 en woensdag 20 oktober, om 19:00 uur in de bovenzaal van de kerk. De **Eetgroep voor 16-19 jarigen** gaat in de Open Hof aan tafel op waarschijnlijk woensdag 27 oktober, vanaf 17:00 uur (de mee-eters krijgen nog persoonlijk bericht over de definitieve datum). Het **Maandelijks Avondgebed** wordt gehouden op woensdag 27 oktober om 19:15 uur, in het koor van de kerk. De **Open Cirkel** komt samen op donderdag 28 oktober, om 20:00 uur in de bovenzaal van de kerk. Op zondagmiddag 31 oktober is er **Solid Friends** van 14:30 – 16:30 uur op de zolder van de Open Hof. (FWV)

VAN DE DIACONIE

Welkom aan tafel

Dankbaar zijn we voor de medewerkers die zich willen blijven inzetten voor WAT! Veel is nog onzeker, maar het rooster wordt ingevuld, afgedrukt en binnenkort uitgedeeld. Onze gasten hebben bericht ontvangen over de actuele stand van zaken, voor zover dat mogelijk is. Wat kijken we ernaar uit, elkaar weer te ontmoeten. De voorbereidingen voor een nieuwe start van Welkom aan tafel zijn in volle gang en gebeuren zo goed en secuur mogelijk. In de week dat de kopij ingeleverd moet worden, is er een overleg met Jean-Pierre, de beheerder van De Schakel, om alle praktische aandachtspunten door te spreken. Wat kan wel, wat moet anders, waarop moeten we letten enz.

Het spreekt vanzelf, dat voorzichtigheid nog steeds geboden is. Intussen komt de datum van 14 oktober dichterbij! Dan hopen we onze gasten weer te ontmoeten vanaf 17.00 uur in De Schakel. De eigen bijdrage blijft €5,00 per persoon en het telefoonnummer van Joke en Bep (662510) is beschikbaar voor informatie. Ook wanneer het niet lukt, om te komen, graag even een belletje, in verband met de boodschappen.

Open Emmaüskoffiemorgen

Ontmoeting en gezelligheid staan centraal tijdens de open koffiemorgens. De naam Emmaüs is ontleend aan de Emmaüskring, die bestemd is voor degenen die zonder levensgezel de weg door het leven gaan of vervolgen moeten. De Open Emmaüskoffiemorgens zijn breder van opzet: iedereen die het fijn vindt, elkaar te ontmoeten rond een kopje koffie of thee van harte welkom. De eerste koffiemorgen is op donderdag 21 oktober. Deze keer vanwege de ruimte in De Open Hof. De morgen wordt om 10.00 uur geopend, waarna het eerste bakje wordt geserveerd en rond 11.30 uur gaat ieder weer zijns/haars weegs. Nogmaals van harte welkom!

GIFTEN EN GAVEN

Ontvangen giften

Dominee Verbaas ontving voor de kerk € 20,- en € 50,-, bovendien € 25,- voor diaconie, meer bepaald: Verpleegkundige hulp in Israël. Ouderling Anita de Hoop mocht € 10,- voor de kerk ontvangen, en ouderling Willy van der Laan ontving 2 giften, te weten; € 20,- voor de kerk en € 20,- voor Welkom aan Tafel. Ouderling Ronald Schippers meldde € 10,- voor de kerk. Hannie Branderhorst gaf bericht dat zij voor de kerk ontving een gift van € 20,-. Per bank noteerden we een gift van € 40,- voor CvK. Voor de WinterFair/Wat bezielt Heusden € 100,-. Via de H.V.D. ontvangen 1 x € 10,- bestemd voor de H.V.D. Hartelijk dank voor deze giften.

Gehouden collecten

De hiernavolgende totaalsommen van augustus 2021 j.l. zijn onderwerp van de afgesproken verdeling 35% Coll van Diakenen / 65 % Coll van Kerkrentmeesters: Per bank en 'Mollie' noteerden we voor de maand maart € 1.162,50, hetgeen inhoudt voor het Coll. van Diakenen € 581,88 en voor het Coll. van Kerkrentmeesters € 1.080,62. Opbrengst Openstelling Kerk 73,92. Tijdens de kerkdiensten werd een bedrag gecollecteerd van € 2.257,12 dat dus als volgt toebedeeld is: Coll. van Diakenen € 789,99 en Coll. van Kerkrentmeesters € 1.467,13. De Offerblokken lieten een totaal zien van € 69,52

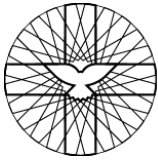

en de Kindernevendienst € 20,45

Aan een ieder die een bijdrage leverde aan deze inkomsten voor 'de kerk' zeggen wij (Diakenen en Kerkrentmeesters): hartelijk dank!

Komende collecten

Zondag 3 oktober is voor de Protestantse kerk 'Israëlzondag'. Op Israëlzondag, de eerste zondag van oktober, staan we op een bijzondere manier stil bij de verbondenheid met Israël en de relatie met het Joodse volk. Met de opbrengst van de collecte van de Israëlzondag wordt het werk van Kerk en Israël gesteund. Kerk en Israël wil mensen in de kerk bij de joodse wortels van hun geloof brengen en het gesprek tussen Joden en christenen bevorderen. In Nederland worden predikanten en gemeenten toegerust op het gebied van de relatie met het volk Israël. In Israël wordt bijvoorbeeld het werk van Nes Ammim, de internationale christelijke gemeenschap, gesteund.

**kerk
in actie**

Zondag 10 oktober wordt gecollecteerd voor Haïti. De bevolking van Haïti werd in augustus getroffen door een zware aardbeving. Er zijn bijna 2.000 doden en meer dan 7.000 mensen raakten gewond. De verwoesting is enorm. Meer dan 14.000 gezinnen zijn dakloos. Hun huizen zijn verwoest of

beschadigd. Kerk in Actie is noodhulp gestart via het internationale kerkelijk netwerk. Daarnaast wordt er ook geïnvesteerd in wederopbouw, dat dit werkt blijkt uit de hulp na orkaan Matthew in 2016. Na deze orkaan bouwde Kerk in Actie, via het interkerkelijk netwerk, rampbestendige huizen. Deze huizen staan ook in het huidige aardbevingsgebied en staan nog steeds overeind. Uw steun voor Haïti is hard nodig!

Zondag 17 oktober is de collecte bestemd voor het plaatselijk diaconaat. Nog steeds is er hulp nodig voor enige gezinnen en personen die om geheel uiteenlopende redenen (tijdelijk) financiële of maatschappelijke problemen hebben gekregen. Mensen in onze naaste omgeving, die we niet in de kou kunnen laten staan. Daarom staat de diaconie altijd klaar om daar waar nodig, acute nood te lenigen en vervolgens te zoeken naar structurele oplossingen. Uit ervaringen hebben we geleerd dat het al belangrijk is om een "maatje" te zijn voor deze mensen. Natuurlijk wordt binnen het plaatselijk diaconaat ook aandacht besteed aan ziekenzorg, het ouderen en gehandicapten werk en wordt ook de jeugd binnen onze gemeente niet vergeten.

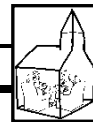
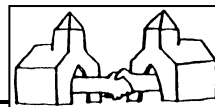
Zondag 24 oktober wordt voor Mercy Ships gecollecteerd. Mercy Ships gelooft dat medische zorg voor ieder mens beschikbaar moet zijn. Door middel van ziekenhuisschepen, vol professionele vrijwilligers, wordt

...omdat ieder mens kostbaar is

chirurgische zorg toegankelijk gemaakt voor de allerarmsten. Mercy Ships streeft ernaar, in navolging van Jezus, het toonbeeld van liefde in actie te worden door hoop te geven en genezing te brengen. Inmiddels ligt het nieuwe schip van Mercy Ships, de Global Mercy, in Antwerpen om uitgerust te worden met medische apparatuur. In het voorjaar van 2022 vaart het schip naar de haven van Rotterdam, waar u met het schip en de missie van Mercy Ships kennis kunt maken. Daarna vertrekt het schip naar Dakar, de hoofdstad van Senegal. Daar zal het schip voor het eerst ingezet worden waar het voor bedoeld is: het verlenen van medische zorg aan honderdduizenden mensen die dit dringend nodig hebben. Steunt u Mercy Ships hierbij?

Op zondag 31 oktober wordt er gecollecteerd voor het plaatselijk jeugdwerk. Dit bijzonder belangrijk werk binnen onze gemeente brengt natuurlijk ook kosten met zich mee, die gedeeltelijk met de opbrengst van deze collecte kunnen worden bestreden. Hierdoor is het mogelijk dat er elke week crèche, Kindernevendienst en catechisatie is, elke twee weken 10plus club en elke maand Solid Friends. Het jaarlijkse kamp vormt een hoogtepunt voor onze jongeren met de jeugdendiensten, zoals afgelopen kerst in de open lucht waarbij ook buitenkerkelijke jeugd en hun (groot)ouders worden aangesproken. Dit alles doen we met als doel het verhogen van de onderlinge band van onze jongeren met elkaar, God en onze gemeente. De christelijke vorming van onze jeugd en toerusting voor het leven met God en de naaste is een verantwoordelijkheid voor onze hele gemeente. De jeugd is nu onderdeel van onze kerk en niet alleen de toekomst.

OVERIGE BERICHTEN

Winterfair

hopelijk mag dit weer doorgang vinden op zaterdag 13 november vanaf 10:00 uur tot 15:30 uur in den Open-Hof. In de volgende Vigilante komen we er nog op terug.

Bedankje

Beste mensen, bedankt voor alle kaarten, telefoontjes en gebeden tijdens mijn opname in het ziekenhuis. Het heeft ons heel goed gedaan.

Met hartelijke groet,

Henk en Dini van Wijk

Dankwoord

Lieve allemaal, voor iedereen die mij/ons, tijdens een spannende periode hebben benaderd met kaartjes, berichtjes, telefoontjes, appjes: heel hartelijk dank! Wat een zegen, om te ervaren, dat er veel mensen zijn, die biddend en in gedachten bij mij/ons waren in de periode voor en na de operatie.

Een liefdevolle groet, Kunie Vos

INLEVEREN KOPIJ

Kopij voor het novemnummer van Vigilante, kunt u tot en met dinsdag 19 oktober 2021 inleveren bij Gijs Bouman, Putterstraat 38A te Heusden, T 0416-662170. Liefst via e-mail g.a.bouman@freeler.nl

AGENDA

Woensdag	6 okt	Bijbelgesprekskring, 10:00 uur, Open Hof
Woensdag	6 okt	Spirit, 19:00 uur, Bovenzaal kerk
Dinsdag	12 okt	Spirit
Donderdag	14 okt	Welkom aan Tafel, 17:00 uur, De Schakel
Woensdag	20 okt	Spirit
Donderdag	21 okt	Emmaüs koffiemorgen, 10:00uur, Open Hof
Woensdag	27 okt	Eetgroep voor 16 – 19 jarigen, 17:00 uur, Open Hof
Woensdag	27 okt	Maandelijks Avondgebed, 19,15 uur, Koor van de Kerk
Donderdag	28 okt	Open Cirkel, 20:00 uur, Bovenzaal Kerk
Zondag	31 okt	Solid Friends, 14:30 – 16:30 Open Hof

Uit: Ouderlingenblad 2018 - uitgave 06

Auteur: Jaap van der Laan

Thema: Kerkopbouw | Liturgie | Rituelen

Op verschillende plaatsen in Nederland worden met enige regelmaat cantatediensten gehouden. Dit artikel gaat in op de vraag waar deze diensten oorspronkelijk vandaan komen. Aan de hand van een concreet voorbeeld (cantatediensten in Kampen) wordt getoond hoe ze in deze tijd vorm kunnen krijgen.

JAAP H. VAN DER LAAN

Dr. J.H. van der Laan is emeritus-hoogleraar Praktische Theologie van de Protestantse Theologische Universiteit

Cantates van Bach. Hij heeft er zo'n tweehonderd geschreven, Johann Sebastian Bach (1685-1750). Dat wil zeggen, tweehonderd zijn er bewaard gebleven. In 1950, bij een inventarisatie van de werken van Bach, zijn ze keurig genummerd van BWV 1 ('Wie schön leuchtet der Morgenstern') tot BWV 200 ('Bekennen will ich seinen Namen'). Meer dan honderd zijn er verloren gegaan.

Een onvoorstelbare productie

Al op jonge leeftijd was Bach begonnen met het schrijven van cantates, vanaf dat hij organist was in Arnstadt. Achttien was hij nog maar toen hij daar begon. Daar in Arnstadt zijn de eerste cantates ontstaan, daarna enkele tientallen in Weimar en Köthen. Maar de meeste zijn geboren in Leipzig waar Bach in 1723 werd aangesteld als cantor van de Thomasschule en de hoofdverantwoordelijkheid kreeg voor de muziek in de vier belangrijkste kerken van Leipzig, waaronder de Thomaskirche en de Nikolaikirche.

Voor de eerste jaren daar was hij onvoorstelbaar productief. In het eerste jaar componeerde hij maar liefst veertig nieuwe cantates en bewerkte hij ook nog een stuk of twintig cantates die hij eerder geschreven had; in het daarop volgende jaar schreef hij tweeënvijftig nieuwe cantates (en daarnaast óók nog de Johannespassion).

Concertzaal en kerkdienst

Je kunt voor het beluisteren van cantates van Bach naar een concertzaal gaan. Regelmatig worden daar twee of drie cantates achter elkaar uitgevoerd. Daar is niets op tegen. Maar er valt meer voor te zeggen de cantates te laten klinken in een kerk. Daarmee bedoel ik niet zozeer dat voor de uitvoering van cantates een kerkgebouw een passender ruimte is dan een concertzaal. Dat is zeker het geval. En zo kán het natuurlijk ook: een concert met een of meer cantates in een kerkgebouw, al dan niet voorafgegaan door een toelichting. Ook daar is niets op tegen. Maar een cantate van Bach komt het meest tot z'n recht in een kerkdienst, een gewone kerkdienst met lezingen en gebeden en een preek. Dáár zijn de cantates namelijk voor gemaakt.

Kerkdiensten in de tijd van Bach

Terug naar de tijd van Bach. De kerkdiensten werden gekleurd vanuit een bepaald leesrooster. Elke zon dag had zijn eigen vaste lezingen. Twee voorbeelden:

- elk jaar weer op de tweede zondag na Pasen (Misericordias Domini), de woorden over de Goede Herder uit Johannes 10:12-16, voorafgegaan door 1 Petrus 2:21-25;
- en op de zestiende zondag na Trinitatis (ergens in september/oktober), ieder jaar opnieuw, het verhaal van de opwekking te Naïn, Lucas 7:11-17, voorafgegaan door Efeziërs 3:13-21. Jaar in jaar uit.

Voor elke zondag een cantate

En elke zondag klonk er in de dienst een cantate. Welnu, Bach had zich ten doel gesteld om hiervoor een kleine verzameling aan te leggen. De *lezingen* stonden vast, maar wat de cantates betreft – vond Bach – moest er iets te *kiezen* zijn. Ook de dominee ging per slot van rekening niet elk jaar met dezelfde preek de preekstoel op – al zal hij vast wel eens in herhaling gevallen zijn. Elk jaar maar weer een preek over de Goede Herder en over de opwekking van de jongeling te Naïn...

**Een cantate komt het meest tot z'n recht in een
echte kerkdienst**

Een verzameling cantates

In ieder geval streefde Bach ernaar om voor elke zondag de keus te kunnen

hebben uit vijf verschillende cantates. Daar heeft hij, vooral dus in Leipzig, uit alle macht aan gewerkt om dat voor elkaar te krijgen.

En dat is hem gelukt. Na zijn dood werd van hem getuigd dat hij vijf jaargangen cantates nagelaten had. Zoals in het begin gezegd: ze zijn niet allemaal bewaard gebleven, maar toch wel zo'n tweehonderd. Tenminste drie voor elke zondag.

INFORMATIE

zie ook www.pgheusden.nl

Predikant : Ds. F.W. Verbaas, Pelsestraat 8, 5256 AT Heusden. T: 0416-531663.
E: fw.verbaas@hetnet.nl

Scriba (secretaris van de kerkenraad): Huib de Waal, Rubensstraat 9 5156 AK Oudheusden. T: 0416-662568, E: scriba@pgheusden.nl

Kerkgebouw van de Protestantse Gemeente te Heusden: Catharijnekerk, Burchtstraat 2, 5256 EB Heusden. T: 0416-202573
Postadres: Postbus 34, 5256 ZG Heusden

Kosterij en de Open Hof

Kosterij: Connie Honcoop (T: 06-15094594) en
Wilco Honcoop (T: 06-54635187). E-mail: kosterij@pgheusden.nl
Open Hof: Breestraat 10, 5256 ED Heusden, T: 0416-662497

Kerkrentmeesters: Secretariaat: Postbus 34, 5256 ZG Heusden Tel: 0416-859754 Email: kerkrentmeesters@pgheusden.nl

Kerkelijke ontvanger: Rita Morelissen, Van Deelenstraat 98, 5156 AT

Oudheusden. T. 06-14 696604T ING Bank: NL21 INGB 0001 1274 61; RABO Bank: NL37 RABO 01217 07520 t.n.v. Protestantse Gemeente te Heusden. E. kerkelijk.ontvanger@pgheusden.nl

Diaconie: (ook voor aanvragen kerktelefoon en CD-opnames van diensten)

Dhr. D.J.C. Broer, Molenhof 18, 4261 XD Wijk en Aalburg.

T: 06-27 55 12 01/ 0416-69 38 88 RABOBank:NL07RABO0121706605

ZWO (Zending, werelddiaconaat, ontwikkelingssamenwerking) Voorzitter:

Hannelore Hartgers, De Wiek 26, 4261XR Wijk en Aalburg

Tel 0616952524. RABOBank: NL07RABO0121706605 t.n.v. diaconie o.v.v. ZWO.

HVD (Hartelijk, Vriendelijk, Dienstbaar): Penningmeester: Kora Mes, Gerard

van Oostromstraat 29, 5156 AV Oudheusden. T: 0416-662936.

Banknummer NL35RABO0121717062 ten name van HVD Heusden

Verkoop bijbels, kinderbijbels, liedboeken enz.

Nel Rijnneveld-van Ginkel, T: 0416-691981. E: nelrijneveld@hotmail.com

Cantorij: Secretaris Wim Roosenbrand, van Deelenstraat 124, 5156 AT Oudheusden.

T: 0416-663391 E: kasroos1@gmail.com **|||||||**